

แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ยุคประเทศไทย 4.0

หลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมาโลกแบ่งออกเป็นสองฝ่ายคือฝ่ายเสรีนิยมและฝ่ายสังคมนิยมโดยทั้งสองฝ่ายได้เริ่มดำเนินงานเผยแพร่และปลุกกระตมมวลชนอย่างจริงจังไปทั่วทุกภาคของประเทศไทยจนในที่สุดได้เปิดฉากการต่อสู้ การดำเนินงานเพื่อต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์นอกเหนือจากการดำเนินการทางทหารเพื่อปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ที่สำคัญคือประชาชน เนื่องจากประชาชนเป็นผู้ชี้ขาด ของทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายก่อการร้าย ดังนั้นกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ซึ่งเล็งเห็นความสำคัญของประชาชนในระดับหมู่บ้านว่าเป็นปัจจัยที่ชี้ขาดในความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ จึงเสนอรัฐบาลจัดตั้งโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการจัดตั้งโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเมื่อ วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2517 และคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ได้ลงมติอนุมัติหลักการให้จัดตั้งศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเมื่อ 8 มกราคม 2518 และที่สำคัญคือมีพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2522 รองรับการทำงาน¹

โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) เกิดขึ้นเพื่อให้การพัฒนาต่างๆ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง ปรับปรุงกองกำลังของประชาชนให้มีประสิทธิภาพเร่งสร้างจิตสำนึกของราษฎรในพื้นที่ที่ถูกแทรกแซงโดยขบวนการคอมมิวนิสต์และมุ่งเน้นการแก้ปัญหาทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจที่เหนียวรั้งประชาชนให้ไปปฏิบัติต่อทางราชการ และประเทศชาติมีการดำเนินงานที่ทำให้ประชาชนมีความคิดในการรับผิดชอบและพึ่งตนเอง ได้มีความสามัคคีและจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานในการป้องกันและปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ รวมทั้งการวางแผนดำเนินการและประสานงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาและรักษาความปลอดภัยระหว่างหน่วยงานต่างๆทั้งในภาครัฐและองค์กรเอกชนต่างๆเพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองมีจุดมุ่งหมายหลักคือการเสริมสร้างความมั่นคงของหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครองและการป้องกันตนเอง ตามที่ประชาชนในหมู่บ้านได้รวมกัน เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านชนบทเรานั้นได้มีความสามารถและทักษะ

พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแต่ละด้านอย่างแท้จริงอันจะนำไปสู่ ความคิดที่จะต่อต้านภัยจากการก่อการร้ายและการแก้ปัญหาเรื่องต่างๆ ด้วยประชาชนในหมู่บ้านเอง โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะคือ

1. ปรับปรุงเศรษฐกิจของหมู่บ้าน ขจัดความยากจน ให้ประชาชนมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น
2. เพื่อสร้างความปลอดภัยอันถาวรให้กับหมู่บ้านด้วยตัวของประชาชนเองเป็นหลัก
3. เพื่อสร้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขในระดับหมู่บ้าน²

ประโยชน์ของโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองแห่งชาติก่อให้เกิดผลจากประชาชนคือ

1. ประชาชนยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาให้กับชุมชน
2. ประชาชนมีความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยาและการทหาร เพียงพอที่จะวิเคราะห์แก้ปัญหาพื้นฐานได้
3. ประชาชน มีความสามารถที่จะบริหารหมู่บ้านปกครองตนเองได้
  - 3.1 ป้องกันหมู่บ้านของตนเองจากภัยคุกคามได้ชั่วระยะเวลาหนึ่งก่อนที่จะกำลังท้องถิ่นจะเข้าไปช่วยเมื่อจำเป็น
  - 3.2 พัฒนาตนเองให้มีฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมและช่วยเหลือตัวเองได้²

หน่วยดำเนินโครงการ

1. ระดับนโยบาย คือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.)
2. ระดับผู้ปฏิบัติ
  - 2.1 บุคลากรร่วมกับ 10 กระทรวง, กรมพัฒนาชุมชน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
    - 2.1.1 กระทรวงกลาโหม
    - 2.1.2 กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) เป็นหน่วยงานหลักในประสานและดำเนินโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ในแต่ละจังหวัด
    - 2.1.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
    - 2.1.4 กระทรวงศึกษาธิการ
    - 2.1.5 กระทรวงแรงงาน
    - 2.1.6 กระทรวงสาธารณสุข
    - 2.1.7 กระทรวงพาณิชย์
    - 2.1.8 กระทรวงอุตสาหกรรม

2.1.9 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1.10 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

2.2 สายงาน กอ.รมน.

2.2.1 กอ.รมน.ส่วนกลาง โดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง (สนย.กอ.รมน.) รับผิดชอบยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดน

2.2.2 กอ.รมน.ภาค 1-4

2.2.3 กอ.รมน.ทุกจังหวัด ยกเว้น กอ.รมน.กทม.¹

หลักการและแนวปฏิบัติของโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

1. หลักการดำเนินงานโครงการ อพป.แห่งชาติ คือการประสานงานให้พลังทั้งหมดของชาติ ผนึกกำลังกันต่อต้านป้องกันภัยคุกคาม และร่วมพัฒนาชาติโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับหน่วยงานราชการและเจ้าหน้าที่พลเรือน ตำรวจ ทหาร ในอันที่จะมุ่งสู่ความมั่นคงปลอดภัยอย่างยั่งยืน
2. โครงการ อพป. เป็นโครงการระดับชาติดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาและป้องกันตนเองในระดับหมู่บ้าน อำเภวยกร ปรับปรุง รวบรวม และประสานโครงการทั้งหมดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและป้องกันหมู่บ้าน ทุกโครงการที่ดำเนินงานอยู่และที่ดำเนินการในโอกาสต่อไปเข้าไว้ในโครงการ อพป.แห่งชาตินี้ ที่จะต้องดำเนินการทุกวิถีทางที่จะให้ผลแห่งการพัฒนาและป้องกันหมู่บ้านตามโครงการต่างๆเรานั้น ก่อให้เกิดความมั่นคงต่อหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย
3. การบริหารโครงการ อพป.แห่งชาติ ดำเนินการโดยคณะกรรมการอำเภวยกร อพป.แห่งชาติกำหนดนโยบาย แนวทาง เป้าหมาย และการปรับปรุงแก้ไข โครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
4. หน่วยงานหรือองค์กรของรัฐบาล ที่มีโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาและการป้องกันหมู่บ้านอยู่ในความรับผิดชอบของตนเอง คงมีอำนาจหน้าที่บริหารโครงการนั้นดำเนินต่อไปตามปกติ แต่เมื่อได้รับมอบหมายหรือได้ประสานกับโครงการ อพป.แห่งชาติ แล้วต้องดำเนินให้โครงการของตนเองสอดคล้องและให้ความร่วมมือสนับสนุนต่อโครงการ อพป.แห่งชาติ²

งานหลักที่สำคัญของโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

1. งานรักษาความปลอดภัย (รปภ.) เป็นงานที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยภายในหมู่บ้านของตนเอง มีการอบรมประชาชนในเรื่องความปลอดภัย การตั้งกองกำลัง

ประชาชนประจำหมู่บ้านและมีแผนปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยตลอดจน การติดอาวุธให้แก่ชุดเวรยามป้องกันหมู่บ้าน จัดให้มีการอบรมการรักษาความปลอดภัยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการใช้อาวุธ การหาข่าว และป้องกันหมู่บ้านการฝึกอบรมดังกล่าว เป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายเพื่อการต่อต้านโจรผู้ร้าย และการแทรกซึมบ่อนทำลายโดยการจัดปรับปรุงระบบรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน กองกำลังประจำถิ่นในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัดเมื่อดำเนินการฝึกอบรมเสร็จแล้ว จะทำการจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ป้องกันหมู่บ้านของตน ตามภารกิจที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติจัดระเบียบหมู่บ้าน อพป. 2522 และคู่มือการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน

2. งานพัฒนาและการบริการ (พบก.) เป็นงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาด้านต่างๆ ทั้งทางด้านสาธารณูปโภค การส่งเสริมสวัสดิการของแต่ละบุคคลและส่วนรวม การส่งเสริมวัฒนธรรม การศาสนา การพัฒนาเยาวชนชนในชนบท โดยเฉพาะ การพัฒนาด้านอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความชำนาญในการปรับปรุงกิจกรรมต่างๆด้านเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อพัฒนาและยกฐานะการครองชีพให้สูงขึ้นงานด้านนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการจัดการฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆโดยเฉพาะ ทางด้านการเกษตรและการฝึกอาชีพรอง อาชีพเสริม พัฒนาอาชีพหลักงาน
3. งานการบริหารหมู่บ้าน (กบม.) เป็นงานที่สร้างระบบการเมืองการปกครอง มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน โดยดำเนินการจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน อพป. การฝึกอบรมหมู่บ้านให้ประชาชนเข้าใจการบริหารหมู่บ้านและ การกำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้านให้ปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการมอบอำนาจให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเอง เป็นการปูพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยขั้นต้นจากหมู่บ้าน เพื่อไปสู่การปกครองที่มั่นคงในระดับชาติต่อไปในอนาคต นอกจากการเรียนรู้การปกครองโดยการปฏิบัติแล้ว ประชาชนต้องร่วมมือกัน พัฒนาท้องถิ่นของตนให้ดีขึ้น เจริญขึ้น นำความสมบูรณ์มาสู่ตนเอง ครอบครัว หมู่บ้านและประเทศชาติ หน่วยงานทางราชการและคอยเป็นที่ปรึกษาให้คณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. ในการดำเนินการบริหารและพัฒนาหมู่บ้านให้เป็นไปตามความต้องการของส่วนรวมโดยอาศัย พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้าน อพป. พ.ศ. 2522 เป็นพื้นฐานซึ่งคณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. นี้จะทำหน้าที่ในการบริหารของหมู่บ้าน อพป.ให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน¹

ซึ่งจะเห็นได้ว่าโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองกำเนิดขึ้น ตามยุทธศาสตร์ความมั่นคง เพื่อเอาชนะภัยคุกคามจากระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้หลักการในการผนึกกำลังประชาชน กับภาครัฐ พัฒนาประชาชน ระบบการเมือง เศรษฐกิจชุมชน แต่เมื่อผ่านมา 40 ปี ในยุคปัจจุบัน ภัยคุกคามได้เปลี่ยนจากภัยคุกคามจากระบบคอมพิวเตอร์เป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน และพัฒนาแนวทางดำเนินโครงการฯ เพื่อให้สามารถรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้

ปัจจุบันในโลกโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ส่งผลให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด และที่ผ่านได้ทำให้มิติทั้งปวงถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างไม่อาจแบ่งแยกได้ ด้วยเหตุผลนี้กรอบแนวคิดความมั่นคงแบบเดิมจึงต้องถูกปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมเป็นกรอบแนวคิดใหม่ ที่เรียกว่า ความมั่นคงแบบองค์รวม ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงจึงมีเป้าหมายสำคัญ เพื่อบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติสังคมชุมชนไปจนถึงระดับความมั่นคงของมนุษย์และทุกมิติการพัฒนามุ่งเน้นการพัฒนาคนเครื่องมือเทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ปัญหาความไม่สงบในบางพื้นที่ ปัญหาที่เกิดจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างพลิกผัน ปัญหาภัยพิบัติและทุกระดับ ความรุนแรงควบคู่ไปกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่จะอาจเกิดขึ้นในอนาคตโดยใช้กลไกการแก้ปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชนประชาสังคมและองค์กรที่ไม่ใช่รัฐรวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลเพื่อมุ่งที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ด้านอื่นๆให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด³ ทำให้สมควรพัฒนาการดำเนินการเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศในยุคปัจจุบัน โดยรัฐบาลได้ออกนโยบาย ไทยแลนด์ 4.0 มาเพื่อพัฒนาประเทศ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการป้องกันแก้ไขภัยคุกคามรูปแบบใหม่

นโยบายประเทศไทยยุค 4.0 หรือ ไทยแลนด์ 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลบวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถ

รับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รุนแรงในศตวรรษที่ 21 ได้

“ประเทศไทย 4.0” เป็นความมุ่งมั่นต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยมีฐานคิดหลัก คือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม โดยมีเทคโนโลยีที่เน้นดิจิทัลเป็นหลัก เช่น 1 Social media 2 Mobile Platform 3 AI (Artificial intelligence) 4 Cloud Computing 5 Big Data 6 Virtual Reality 7 Fintech⁴ และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น ดังนั้น “ประเทศไทย 4.0” จึงควรมีการเปลี่ยนวิธีการทำที่มีลักษณะสำคัญ คือ เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้น และเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่มีอยู่และรัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups บริษัทเกิดใหม่ที่มีศักยภาพสูง เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่ High Value Services และเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง เพื่อให้เกิดผลจริง ต้องมีการพัฒนาวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดในกลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ดังนี้

1. กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ เช่น สร้างเส้นทางธุรกิจใหม่ (New Startups) ด้านเทคโนโลยีการเกษตรเทคโนโลยีอาหาร เป็นต้น
2. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์เช่น พัฒนาเทคโนโลยีสุขภาพ
3. กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุมเช่น เทคโนโลยีหุ่นยนต์ เป็นต้น
4. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว เช่น เทคโนโลยีด้านการเงิน อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์โดยไม่ต้องใช้คน เทคโนโลยีการศึกษา อี-มาร์เก็ตเพลส อี-คอมเมิร์ซ เป็นต้น

5. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง เช่น เทคโนโลยีการออกแบบ ธุรกิจไลฟ์สไตล์เทคโนโลยีการท่องเที่ยว การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ เป็นต้น⁴

สิ่งที่คนไทยคาดหวังในการเป็น ประเทศไทย 4.0 คือ

1. อยู่ใน“สังคมไทย 4.0” ที่เป็นสังคมที่มีความหวัง(Hope) เป็นสังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และเป็นสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony) เป็นสังคมที่มีความพอเพียง โดยมีคนชนชั้นกลางเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เกิดความเท่าเทียมในสังคมความเหลื่อมล้ำอยู่ในระดับต่ำมีสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ดี
2. เป็นคนไทย 4.0 ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพดีและได้รับสวัสดิการทางสังคมที่ เหมาะสมตลอดช่วงชีวิต เป็นคนทันสมัย ทักษะเทคโนโลยีสามารถอยู่บนเวทีโลกได้อย่างภาคภูมิใจ และสามารถมีส่วนร่วมกับนานาชาติเพื่อทำให้โลกดีขึ้นน่าอยู่ขึ้น
3. เป็นเกษตรกร 4.0 ที่หลุดพ้นจากกับดักความยากจน โดยผันตัวเองจากเกษตรกรผู้ผลิตมาเป็น ผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farmers) มีการบริหารจัดการที่ดี มีต้นทุนการ ผลิตต่ำ สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรจากการแปรรูป
4. เป็น SME 4.0 ที่สามารถสร้างหรือใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างมูลค่า ในสินค้าและบริการ มีความสามารถทางการค้าขาย สามารถเข้าถึงตลาดในประเทศ ตลาด อาเซียน และตลาดโลก ทำให้มีรายได้สูงขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น และมีอนาคตที่สดใส
5. เกิดจังหวัด 4.0 ที่มีการกระจายความเจริญทั่วประเทศ เศรษฐกิจขยายตัว สามารถทำงานในถิ่นฐานบ้านเกิดได้โดยไม่ต้องเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ หรือเมืองใหญ่ เนื่องจากมีคู่ทางโอกาส⁴

ประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลที่ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวคิดหลักในการพัฒนา ประเทศ ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำรัสหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ครั้งแรกในงานพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 ไว้ความตอนหนึ่งว่า “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือความพอมีพอกินพอใช้ ของประชาชนเป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้ พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจขั้น ที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความ

เจริญ ยกฐานะทางเศรษฐกิจขึ้นได้รวดเร็วแต่ ประการเดียวโดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศ และของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่างๆ ได้ ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวในที่สุด”

ประเทศไทย 4.0 น้อมนำพระราชดำริข้างต้นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และถอดรหัสออกมา เป็น 2 ยุทธศาสตร์สำคัญคือ⁴

1. การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within)
2. การเชื่อมโยงกับประชาคมโลก (Connect to the World) หากการสร้างความเข้มแข็งจากภายในคือ Competitiveness การเชื่อมโยงกับโลกภายนอกก็คือ Connectivity ซึ่งทั้ง Competitiveness และ Connectivity เป็น 2 ปัจจัยที่จะต้องดำเนินควบคู่กันในการ สร้างความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนให้กับประเทศ การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน Thailand 4.0 เน้นการปรับเปลี่ยนใน 4 ทิศทางคือ 1. จาก การพึ่งพาเศรษฐกิจโลกสู่การสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ 2. จาก การเน้นการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์สู่การผลิตสินค้าเชิงนวัตกรรม 3. จาก การเน้นเงินทุนและทุนทางกายภาพสู่การเน้นทุนมนุษย์และเทคโนโลยี 4. จาก การกระจุกของความมั่งคั่งและโอกาสสู่การกระจายของความมั่งคั่งและโอกาส

รัฐบาลจึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาโมเดล ประเทศไทย 4.0 ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่ง ประกอบไปด้วย 5 วาระ

วาระที่ 1 : การเตรียมคนไทย 4.0 ให้พร้อมก้าวสู่โลกที่หนึ่ง

วาระที่ 2 : การพัฒนาคลัสเตอร์เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

วาระที่ 3 : การบ่มเพาะผู้ประกอบการและพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

วาระที่ 4 : การเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศผ่าน 18 กลุ่มจังหวัดและ 77 จังหวัด

วาระที่ 5 : การบูรณาการอาเซียน เชื่อมประเทศไทยสู่ประชาคมโลก⁴

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่านโยบายประเทศไทยยุค 4.0 เป็นนโยบายที่ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชากรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง เป็นโครงการที่มีการดำเนินมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน เป็นที่รู้จักและได้รับความเชื่อถือจากประชาชนทั่วประเทศ หากสามารถที่จะนำหลักการของนโยบายประเทศไทย 4.0 มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโครงการฯ ได้ จะทำให้โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทันสมัย สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเฉพาะ

โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง มีวิธีการและหลักการตรงกับยุทธศาสตร์การสร้าง ความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) ของประเทศไทย 4.0 และตรงกับทิศทางการพัฒนาในวาระที่ 1 การเตรียมคนไทย 4.0 ให้พร้อมก้าวสู่โลกที่ความเป็นที่หนึ่ง ดังนั้นหากเพิ่มเติมแนวทางพัฒนาโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง จะทำให้โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเป็นเครื่องมือที่สำคัญอีกเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้ประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังสามารถพัฒนาวิธีการดำเนินโครงการ ในการต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบเดิม ให้ปรับเปลี่ยนเป็นการต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่

แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ให้สอดคล้องกับ โมเดลไทยแลนด์ 4.0 มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แนวทางที่ 1 ควรให้โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง น้อมนำแนวทางพระราชทาน จิตอาสาของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 มาเป็นแนวทางหลักในการฝึกอบรมประชาชน ในโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง จะช่วยพัฒนาให้คนไทยเป็นคนที่มีความจิตสาธารณะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง (Mindful People) ปรับเปลี่ยนจากการเน้นผลประโยชน์ร่วม (Common Interest) เป็นการเน้นสร้าง คุณค่าร่วม (Sharing Value) จิตอาสา (Voluntary) มีที่มาจากความร่วมมือกันของคำสองคำ คือคำว่า “จิต” และคำว่า “อาสา” จิต หมายถึงจิตใจหรือความรู้สึกนึกคิด ส่วน อาสา นั้น หมายถึงการทำความดีด้วยความสมัครใจโดยไม่มีผู้ใดบังคับ เมื่อนำสองคำมารวมกันก็กลายเป็น “จิตอาสา” ซึ่งหมายถึง การกระทำความดีที่เป็นการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน⁵ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือด้วยแรงกายหรือสิ่งของเงินทอง การเห็นประโยชน์ส่วนรวมสำคัญ จำเป็นมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยสามารถสรุปพฤติกรรมของผู้มีจิตอาสาได้ดังนี้ มีจิตใจเมตตาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น เข้าช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกเท่าที่ตนเองสามารถทำได้ ทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังใจโดยไม่หวังผลตอบแทน หรือกระทั่งการให้ความรู้คำแนะนำ ล้วนแล้วแต่เป็นการช่วยเหลืออย่างจิตอาสาทั้งสิ้น มีจิตใจเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เสียสละเวลาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม มีจิตใจมุ่งมั่นเพื่อพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น มีพฤติกรรมที่ใฝ่หาความรู้และเพียรพยายามที่จะแก้ไขปัญหาของส่วนรวม โดยไม่ขัดกับระเบียบวินัย กฎหมาย และศีลธรรมอันดีงาม มีจิตสาธารณะ มีการประพฤติปฏิบัติที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอยู่เสมอ รวมถึงการเข้าร่วมหรือให้ความร่วมมือกับชุมชนหรือสังคม ช่วยเป็นหูเป็นตาดูแลรักษาสมบัติที่เป็นของส่วนรวมเท่าที่ตนทำได้

เคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น นำมาเป็นหลักในการในการฝึกอบรม พื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินโครงการ เป็นการเพิ่มศักยภาพความสามัคคี ความเข้มแข็งของชุมชน ทำให้เป็น “สังคมไทย 4.0” ที่เป็นสังคมที่มีความหวัง (Hope) เป็นสังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และเป็นสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony) เป็นสังคมที่มีความพอเพียง

แนวทางที่ 2 มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ตามหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ของโครงการมากยิ่งขึ้น ตั้งแต่ การคัดเลือก การจัดตั้ง การฝึกอบรม การทบทวน จะเป็นส่วนทำให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการพัฒนาผลสำเร็จของการพัฒนาชนบทขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนของประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง การผูกมัดและความจริงใจที่มาจากประชาชนเป็นเงื่อนไขจำเป็นของการพัฒนาชนบท ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาจะต้องเชื่อว่าประชาชนในชนบทรู้ว่าพวกตนต้องการอะไรเพื่อการพัฒนาของตนเองประชาชนในชนบทมีศักยภาพที่จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงชีวิตพวกตนผู้จัดทำนโยบาย (policy maker) ข้าราชการและผู้ที่สัมผัสประชาชน (front-liners/agent) ต้องเชื่อว่าผู้อาศัยในชนบทแม้ว่าจะจะเป็น ชนดั้งเดิมมีชีวิตง่ายๆ และไม่ได้รับการศึกษาแต่พวกเขามีวุฒิภาวะที่ซ่อนเร้น (latent talent) ที่จะค้นหาทางเลือกของท้องถิ่น (local alternatives) และความเป็นไปได้ต่างๆจากภายนอกเพื่อจะแก้ไขปัญหาของพวกเขาเองและวางแผนเพื่อการพัฒนาของตนเอง

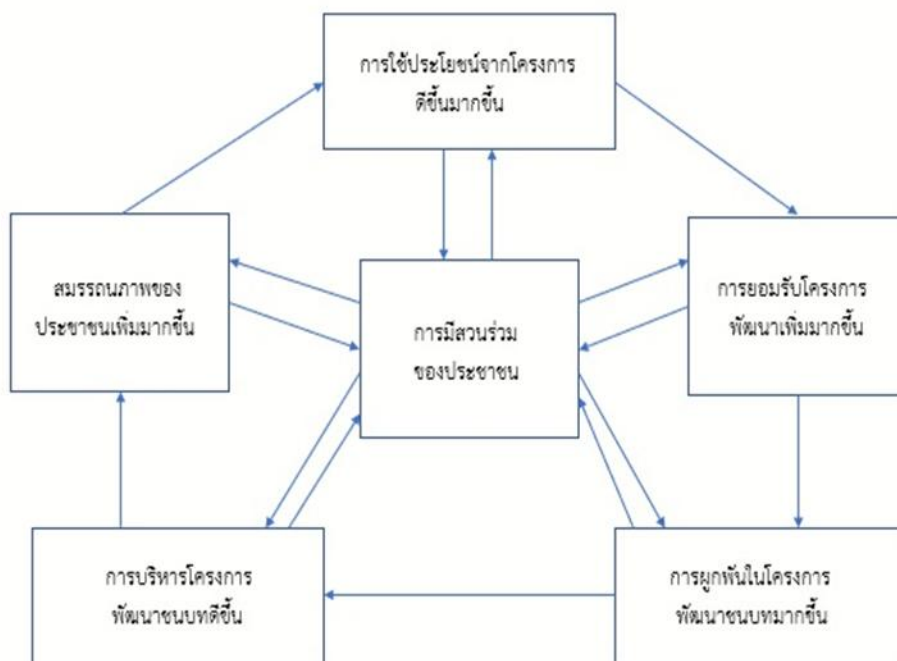
การมีส่วนร่วมเป็นสิทธิ (right) และเป็นเอกสิทธิ์ (privilege) ในฐานะสิทธิจะต้องได้รับการเคารพและให้เกียรติในฐานะเอกสิทธิ์จะต้องไม่ถูกบังคับ (enforce) และครอบงำ (manipulate) ทั้งสองประการนี้ต้องเกิดจากบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยมากที่สุด

การมีส่วนร่วมเป็นการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นผลรวมของข้อผูกมัดจากคนแต่ละคน บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า โครงการเป็นของพวกเขา เพื่อพวกเขา และโดยพวกเขา ที่แสดงออกมาในรูปพฤติกรรมร่วม เป็นการแสดงพฤติกรรมของผลประโยชน์ร่วม ดังนั้น การเรียนรู้จะเกิดขึ้นประชาชนจะเรียนรู้ได้ ถูกสอนและถูกแนะนำ แต่ก็ไม่ได้ทำเพื่อผลประโยชน์ของคนอื่น

การมีส่วนร่วม คือส่วนสำคัญของกระบวนการบริหารการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วมจะถูกดำเนินการในสองบริบทคือนักบริหารการพัฒนาจะต้องรู้ในสิ่งที่ประชาชนมุ่งหวัง (aspiration) และต้องให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น (articulation) ประการที่สอง

โครงการพัฒนาต้องให้ประชาชนรับรู้ ประชาชนต้องเข้าใจในโครงการ รู้ถึงทรัพยากรที่จำเป็นและประเด็นต่างๆที่เกิดขึ้นจากโครงการ⁶

การมีส่วนร่วมคือเครื่องชี้วัดการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับพื้นฐานในการพัฒนาชนบทยิ่งมากและเข้มข้นเท่าใดแสดงว่าผลประโยชน์ของการพัฒนาจะตกแก่ประชาชนมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นการมีส่วนร่วมจึงมีความจำเป็นสำหรับความสำเร็จของการพัฒนาชนบท และจะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเป็นส่วนทำให้ “สังคมไทย 4.0” เป็นสังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และเป็นสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony) เป็นสังคมที่มีความพอเพียง เกิดความเท่าเทียมในสังคม ทำให้ความเหลื่อมล้ำอยู่ในระดับต่ำ

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วม⁶

แนวทางที่ 3 ควรกำหนดให้เพิ่ม กระทรวง ระดับผู้ปฏิบัติ ในการดำเนินโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ให้สอดคล้องกับการจัดกระทรวงในยุคปัจจุบัน และบริบทการพัฒนาประเทศไทย 4.0

เปลี่ยนจากคนไทยที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำกัด เป็น คนไทยที่มีความรู้ และทักษะสูง มีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เปลี่ยนจากคนไทยที่เป็น Analog Thai เป็นคนไทยที่เป็น Digital Thai สามารถดำรงชีวิต เรียนรู้ทำงานในโลกยุคดิจิทัล เช่น e-learning, e-commerce, e-budget ฯลฯ ได้แก่

1. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อขับเคลื่อนเรื่อง การศึกษา พัฒนาต้นทุนทางปัญญา ด้วยการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา และ นวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่โครงการ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
2. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมการกีฬาให้แพร่ ขยายเข้าไปสู่ประชาชนในสังคมชนบทมากยิ่งขึ้น และช่วยในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้กับกลุ่มหมู่บ้าน อพป.ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว
3. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับ หมู่บ้านในโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาด้วย เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงเพิ่มปัจจัยการผลิตด้วยเทคโนโลยี
4. กระทรวงยุติธรรม เพื่อขับเคลื่อนงานให้ความรู้ด้านกฎหมาย และเป็นที่ปรึกษาด้าน งานยุติธรรม

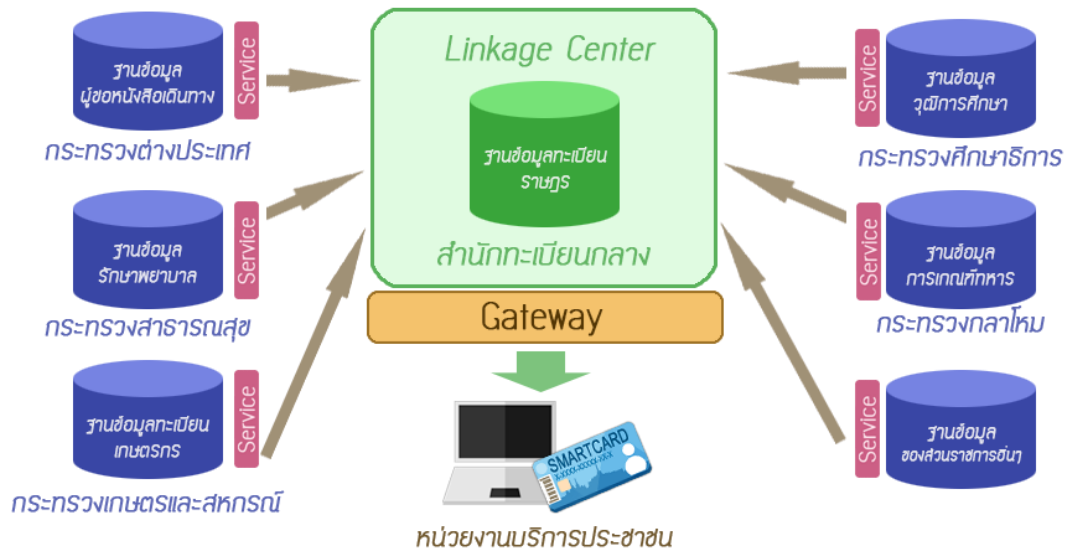
ซึ่งกระทรวงที่เพิ่มเติมนี้ จะได้บูรณาการงานกับ 10 กระทรวงเดิม พัฒนาโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ให้มีความสมบูรณ์ในทุกด้านและมีความทันสมัยโดยเฉพาะด้าน เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็น คนไทย 4.0 ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพดี และได้รับสวัสดิการทางสังคมที่ เหมาะสมตลอดทุกช่วงชีวิตเป็นคนทันโลกทันเทคโนโลยี สามารถอยู่บนเวทีโลกได้อย่าง ภาคภูมิใจ

แนวทางที่ 4 การใช้ข้อมูล Big Data ความจำเป็นพื้นฐาน มาวิเคราะห์ เพื่อวางแผนในการจัดตั้ง วางแผนในการฝึกอบรม วางแผนในการพัฒนา

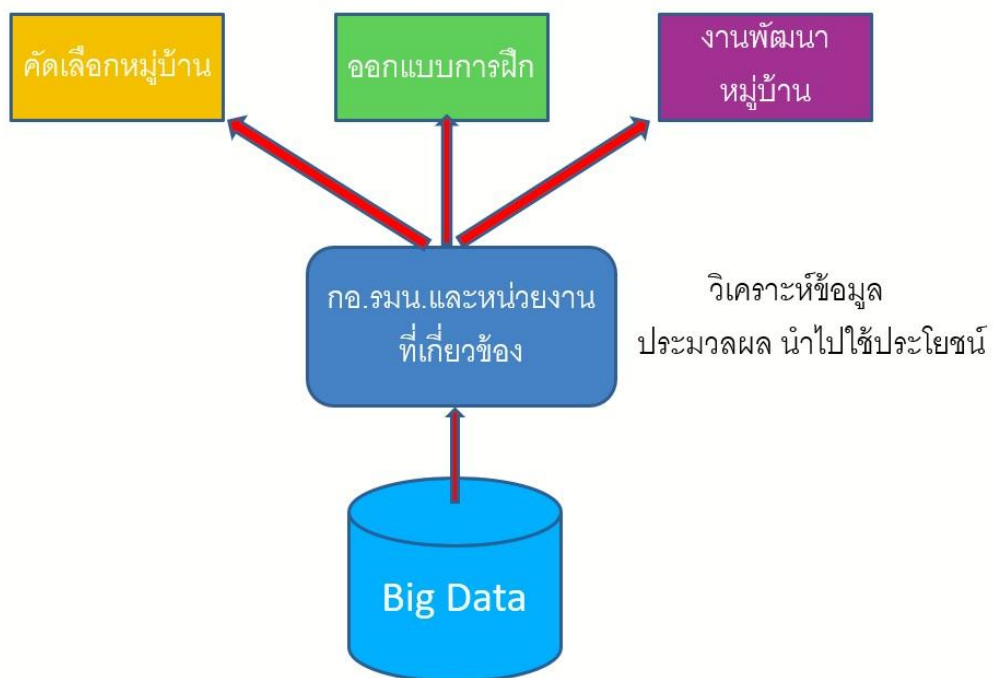
เพราะข้อมูล Big Data หมายถึง การรวมกันของข้อมูลปริมาณมากๆ (หรือ อุปกรณ์ที่ จากคน ข้อความ รูปภาพเสียง และมีความหลากหลาย เกิดขึ้นเร็วปัจจุบันที่โลกถูก ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรต่าง ๆ ต้องฟังฟังข้อมูล หาช่องทาง

ประมวลผลใช้ประโยชน์จาก Big Data เพื่อประกอบการตัดสินใจ ไม่อาจใช้เพียงความรู้สึก หรือประสบการณ์ส่วนตัวมาตัดสินใจอีกต่อไปในยุคของ Big Data ซึ่งข้อมูลดิจิทัลเกิดขึ้น มหาศาลจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่องค์กรต้องตระหนักการใช้ประโยชน์จากข้อมูลซึ่ง) ติดตามผล วางกลยุทธ์ ให้นำคํานํามาใช้วางแผน อาจจะได้มาจากภายในหรือภายนอก ตลอดจนวิเคราะห์โอกาสใหม่

1. ใช้ข้อมูล Big Data ในการจัดตั้งหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง เนื่องด้วยใน โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองได้รับงบประมาณในการจัดตั้งหมู่บ้านอาสา พัฒนาและป้องกันตนเอง ปีละ 264 หมู่บ้าน โดยต้องเฉลี่ยตามภาค และตามจังหวัด กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร จึงควรจัดทำข้อมูล Big Data หรือใช้ข้อมูล Big Data จากกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงที่มีมาใช้วิเคราะห์ พื้นที่, สิ่งแวดล้อม, ภัยคุกคามของแต่ละหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย แล้วจัดลำดับ ความสำคัญ และความจำเป็นที่มากที่สุด เพื่อให้ได้รับการจัดตั้งเป็นหมู่บ้านอาสา พัฒนาและป้องกันตนเองในลำดับแรกและความจำเป็นรองลงมาตามลำดับ
2. การใช้ข้อมูล Big Data วิเคราะห์สำหรับการจัดการฝึก ด้วยข้อมูลประชากร อาชีพ ภัยคุกคาม ภัยพิบัติ ฯลฯ ของแต่ละพื้นที่, หมู่บ้านมีความแตกต่างกัน ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดการการฝึกในแต่ละพื้นที่จึงควรที่จะแตกต่างกันตามความ จำเป็น เช่นการฝึกในการป้องกันตนเองในหมู่บ้านพื้นที่ในเมืองต้องมีความแตกต่าง จากหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ป่าเขา หรือหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ ทางธรรมชาติสูงการฝึกประชาชนในการป้องกันตนเองจึงควรเพิ่มเติมในเรื่องวิธี ป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติที่มีความเสี่ยง เป็นต้น
3. การใช้ข้อมูล Big Data วิเคราะห์สำหรับงานพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาหมู่บ้านให้ตรงกับ ศักยภาพที่มี เช่นในเรื่องการฝึกอาชีพให้กับประชากรในพื้นที่พร้อมทั้งจับคู่กับ แหล่งงานที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่เป้าหมายเพื่อความสะดวกและเพิ่มรายได้ นอกจากนี้ ยังติดตามและเสนอโอกาสฝึกอาชีพใหม่ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้มีรายได้ที่สูงขึ้นและพัฒนา คุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ซึ่งถ้าวิเคราะห์ดูจะเห็นว่าจำเป็นต้องได้การเชื่อมโยงกับหลาย แหล่งข้อมูล เช่น สาธารณสุข ทะเบียนราษฎร ที่ตั้งของธุรกิจ สถานบำบัดหรือ โรงพยาบาลสถานการณ์จ้างงาน เป็นต้น อีกทั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร ควรจัดตั้งศูนย์ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล Big Data เพื่อใช้ งานด้านความมั่นคง พร้อมปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา

ภาพที่ 2 ข้อมูล Big Data⁷

ภาพที่ 3 การใช้ข้อมูล Big Data มาใช้ในโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

แนวทางที่ 5 จัดตั้งศูนย์เครือข่าย Internet หมู่บ้าน อพป.รวมถึงการฝึกอบรมประชาชนในโครงการให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี Computer Internet และ Social media

1. งานรักษาความปลอดภัย (.รปภ)

- 1.1 ใช้เป็นศูนย์ในการเชื่อมโยงเครือข่ายข่าว รับ-ส่ง ข้อมูลข่าวสาร ระหว่างเครือข่ายหมู่บ้าน อพป.จังหวัด , เครือข่ายหมู่บ้าน อพป.ภาค ,กับเครือข่ายส่วนงานความมั่นคงในโครงการอาสาพัฒนา เพื่อให้เกิดเป็นเครือข่ายข่าวด้านความมั่นคง ทำให้หมู่บ้านในโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองทุกหมู่บ้านได้รับข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเตือนภัยต่างๆได้กว้างขวางครอบคลุม และทันสมัยมากยิ่งขึ้น
- 1.2 ใช้เป็นศูนย์ควบคุมการรักษาการณ์โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่นกล้อง วงจรปิด (CCTV) สัญญาณเตือนภัยต่างๆ
- 1.3 ใช้เป็นศูนย์ในการรับแจ้งเตือนภัยพิบัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. งานพัฒนาและการบริการ (พบก.)

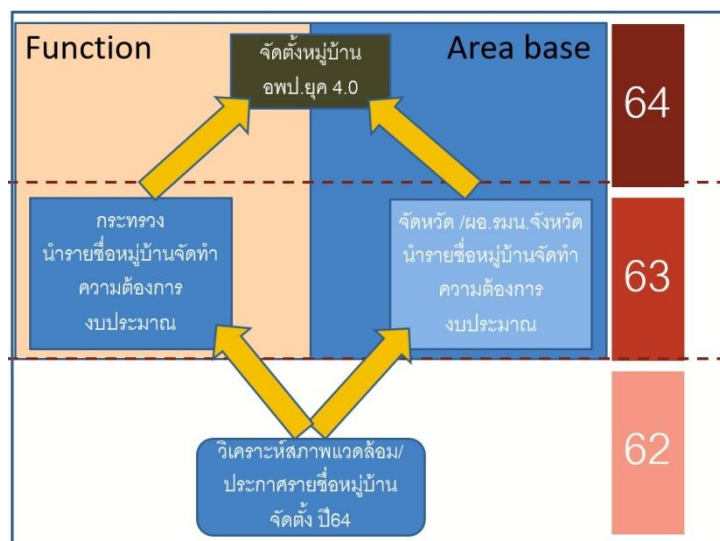
ใช้ในการพัฒนาอาชีพการเกษตร ให้เป็นเกษตรกรที่ทันสมัย(Smart Farmers) หมายถึงเกษตรกรที่ใช้ “การตลาด” นำ “การผลิต” มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ รู้จักการใช้การบริหารจัดการและเทคโนโลยี ทั้งในการผลิต การแปรรูป และการบริการ แปลงออกมาเป็น โมเดลธุรกิจทางการเกษตรสมัยใหม่ มีความเป็นผู้นำ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก และให้ความสำคัญกับความยั่งยืน

- 2.1 ให้การศึกษาและฝึกอบรม
- 2.2 จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศทางการเกษตร
- 2.3 สร้างฐานข้อมูลเชื่อมโยงห่วงโซ่ผู้ผลิตสู่ห่วงโซ่ผู้บริโภค
- 2.4 การสร้างเครือข่ายพันธมิตร

ซึ่งจะทำให้ประชาชนในโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ก้าวสู่การเป็น สังคม 4.0 มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยใช้เทคโนโลยี และเป็นเกษตรกร 4.0 ที่หลุดพ้นจากกับดักความยากจน โดยผันตัวเองจากเกษตรกรผู้ผลิตมาเป็น ผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farmers) มีการบริหารจัดการที่ดี มีต้นทุนการ ผลิตต่ำ สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรจากการแปรรูปได้ ส่งผลต่อเศรษฐกิจในชุมชน เศรษฐกิจในครัวเรือน ประชาชนในโครงการฯมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

แนวทางที่ 6 จัดทำแผนงานโครงการและบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อเพิ่มงบประมาณสำหรับเป็นกลไกขับเคลื่อนโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ยุคประเทศไทย 4.0

1. จัดทำโครงการปลูกฝังทัศนคติ (Mindset) และให้ความรู้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ในเรื่องความจำเป็นในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง รวมการปลูกฝังทัศนคติ (Mindset) เกี่ยวกับความมั่นคง ให้กับประชาชนในหมู่บ้าน
2. การจัดทำปฏิทินงานจัดตั้งหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ให้สอดคล้องกับการจัดทำงบประมาณของจังหวัด (Area Base Budgeting) และการจัดทำงบประมาณกระทรวง (Function Budgeting) เช่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สามารถประกาศรายชื่อหมู่บ้านที่จะจัดตั้งเป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองล่วงหน้าก่อน 2 ปีที่จะทำการจัดตั้งได้ เพื่อให้จังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัด/ผอ.รมน.จังหวัด นำเข้าบรรจุในการจัดทำงบประมาณจังหวัด (Area Base Budgetin) และหน่วยระดับปฏิบัติระดับกระทรวง นำพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายเข้าบรรจุในการจัดทำงบประมาณของกระทรวงต่างๆ เมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณทั้ง Area Base และ Function งบประมาณก็จะลงมาในพื้นที่พร้อมกับการจัดตั้งหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ทำให้มีงบประมาณเพิ่มขึ้นในการพัฒนา เทคโนโลยี นวัตกรรม ระบบต่างๆ ให้สอดคล้องกับยุคประเทศไทย 4.0

ภาพที่ 4 แนวทางการจัดทำงบประมาณสนับสนุนโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตน

แนวทางที่ 7 กำหนดให้หน่วยบริหารโครงการ จัดทำแนวทางพัฒนาโครงการอาสาพัฒนา และป้องกันตนเอง ซึ่งครอบคลุมเป้าหมายการพัฒนา ตัวชี้วัด แผนงาน โครงการให้ สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 2561 – 2562 รวมถึงรูปแบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล (ระบบ Electronics Monitoring and Evaluation System of Nation strategy and Country Reform : EMENSCR) ตามมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่ง จะเป็นสิ่งที่กำหนดให้การดำเนินโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง มีแนวทาง³ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ, นโยบายรัฐบาล ประเทศไทย 4.0

สรุป จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาหมู่บ้านอาสา พัฒนาและป้องกันตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เชิง นโยบาย ไทยแลนด์ 4.0 ได้ โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง จะเป็นโครงการที่ ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถป้องกันและขจัดภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้ง หลักการ วิธีการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ ของ แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอาสา พัฒนาและป้องกันตนเอง ยุคประเทศไทย 4.0 จะเข้าไปสอดคล้องกับ

1. ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 -2580) ในประเด็นยุทธศาสตร์

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติ มั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้ มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไข ปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ

1.2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของ ประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความ รับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่นการเสริมสร้างความ เข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากร ไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มี

คุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง⁹

2. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2564) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.1 นโยบาย เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยใช้โครงการอาสาพัฒนา และป้องกันตนเอง เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2.2 นโยบาย สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสามัคคีในชาติ โดยส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความรักความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทยและเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

2.3 นโยบายที่ เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายในผนึกกำลังทุกภาคส่วนให้พร้อมเผชิญปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคง โดยเปิด โอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาการป้องกันและแก้ปัญหา โดยเฉพาะการเสริมสร้าง ความมั่นคงของชาติในระดับพื้นที่ให้มีภูมิคุ้มกัน มีความพร้อมเผชิญปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคง และสามารถผนึกกำลังประชาชนหรือกลุ่มพลังมวลชน เพื่อสนับสนุนภาครัฐในการรักษาความมั่นคงของประเทศ⁹

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ สู่มั่งคั่งและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 8 : การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม¹⁰

ดังนั้น แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ยุคประเทศไทย 4.0 จะเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญของภาครัฐ ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580) ให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เอกสารอ้างอิง

---

¹ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร. คู่มือการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ชุดครูฝึกและวิทยากร. กรุงเทพฯ : กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ; 2555.

² สุณีย์ เหมะประสิทธิ์ และคณะ (2561). รายงานการประเมิน โครงการอาสาพัฒนา และป้องกันตนเองแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2561 ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ; 2561.

³ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. ความมั่นคงศึกษา : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา ; 2562

⁴ ดร. กักดี รัตนมุขย์. THAILAND 4.0 ตอบโจทย์ประเทศไทย?. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ปัญญาชน ; 2561

⁵ คิต ฉัตรประภาชัย. จิตอาสา...หนทางอยู่ร่วมกันในสังคม Thai newspaper in losangerles califonia usa [อินเทอร์เน็ต]. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2562] เข้าถึงได้จาก <http://www.siamtownus.com/new-1702000159-1.aspx>

⁶ พ.ศ.ดร.ชินรัตน์ สมสืบ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. นนทบุรี. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ; 2539

⁷ กรมที่ดิน.[อินเทอร์เน็ต] สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ.2561[เข้าถึงเมื่อ มิถุนายน 30 2562] เข้าถึงได้จาก .:<http://www.dol.go.th/train/poclib4/0.8sts080661.pdf>

⁸ ประกาศ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) [2561,ตุลาคม 13] ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม .ก 82 ตอนที่ 135

⁹ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ [อินเทอร์เน็ต]นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย . ความมั่นคงแห่งชาติ(พ.ศ.2560-2564) เข้าถึงเมื่อ [2562 มิถุนายน 30]เข้าถึงได้จาก . ; <http://www.nsc.go.th>.

¹⁰ ประกาศเรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12(พ.ศ.2560-2564) (2559,ธันวาคม 30) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 133

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

นาวาอากาศเอก นรัญจ วิทยุธีระนันท์

วัน เดือน ปี เกิด

17 เมษายน 2515

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ.2531	โรงเรียนทวีธาภิเศก
พ.ศ.2533	โรงเรียนเตรียมทหาร
พ.ศ.2538	โรงเรียนนายเรืออากาศ
พ.ศ.2544	โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง รุ่นที่ 99
พ.ศ.2545	หลักสูตรชั้นนายพัน โรงเรียนทหารราบ รุ่นที่ 77
พ.ศ.2550	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 86

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2548-2551	รองผู้บังคับกองพันทหารอากาศโยธิน โรงเรียนการบิน
พ.ศ.2551-2553	ผู้บังคับกองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 21
พ.ศ.2553-2555	ผู้บังคับกองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1
พ.ศ.2555-2557	รองหัวหน้ากองวิทยากร ศูนย์การทหารอากาศโยธิน
พ.ศ.2557-2559	เจ้าหน้าที่ความมั่นคงพิเศษ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ความมั่นคง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร
พ.ศ.2559-2561	ผู้บังคับกองนักเรียน โรงเรียนจ่าอากาศ กรมยุทธศึกษา ทหารอากาศ

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ.2560-2561	เสนาธิการโรงเรียนจ่าอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
---------------	---

แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
ยุคประเทศไทย 4.0

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

นาวาอากาศเอก นรัญจ วิทยชีระนันท์

เสนาธิการโรงเรียนจ่าอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2562

เอกสารวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
ยุคประเทศไทย 4.0

โดย นาวาอากาศเอก นรัญจ์ หิณชูธีระนันท์

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง ศศพินธุ์ วัชรธรรม

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2562 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี

(ธีระพงษ์ เย็นอุทก)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

ประธานกรรมการ

พันเอก

(มนตรี สุพิเพชร)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอกหญิง

(ศศพินธุ์ วัชรธรรม)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(ฐิติญา จันทวุฒิ)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	นาวาอากาศเอก นรฤกษ์ หิณชีระนันท์
เรื่อง	แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ยุค ประเทศไทย 4.0
วันที่	กันยายน 2562 จำนวนคำ : 7481 จำนวนหน้า : 18
คำสำคัญ	อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง, ประเทศไทย 4.0
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ยุค ประเทศไทย 4.0 เป็นการศึกษาเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนากระบวนการดำเนินงานหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ในปัจจุบัน ให้สอดคล้องกับบริบทและภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์เชิงนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาลในการขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้ไปสู่การเป็นประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้วยการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนา และการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อมๆ กัน รวมถึงการผนึกกำลังของทุกภาคส่วน

ซึ่งผู้วิจัยได้พบว่าหากสามารถนำเทคโนโลยี ในยุคปัจจุบัน เช่น Internet of Thing, Big data มาประยุกต์ ใช้ในการดำเนินงานหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง รวมถึงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน จะทำให้หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง เป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพ ทันต่อบริบทและภัยคุกคามในปัจจุบัน สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564)

ABSTRACT

AUTHOR : Group Captain Narun Hinjiranun
TITLE : The Development of village development and self - defense volunteer in Thailand 4.0
DATE : September 2019 **WORD COUNT :**7481 **PAGES :** 18
KEY TERMS : the village development and self-defense volunteer
CLASSIFICATION: Unclassified

This research is the study to find out how to develop the implement process current village development and self-defense volunteer In accordance with the context and threat that has changed And clear with Policy vision of Thailand 4.0 of the government “Drive the country with technology and innovation” To drive the country into a stable, prosperous and sustainable country with economic structure reform Research and development reform And education reform at the same time, including the synergies of all sectors

Which the researcher found that if able to bring technology In the modern era, such as the Internet of Thing, Big data, applied in the implementation of village development and self-defense volunteer Including enhancing public participation Will make Is village development and self-defense volunteer an effective project Keep up with the current context and threats. In accordance with the national strategy driving (2018 - 2037) and The National Economic and Social Development Plan No. 12, (2017 – 2021)

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการ
ทัพบกทุกท่านที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ความรู้ และประสบการณ์
ที่ทรงคุณค่าอย่างสูง รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำแนะนำและให้แนวทางในการ
จัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลและตรวจสอบต้นฉบับจนทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาที่ได้สละเวลาอันมีค่า ให้ข้อมูลให้ความคิดเห็นและ
ให้ข้อเสนอแนะ จากประสบการณ์การปฏิบัติงานของท่าน เพื่อเติมเต็มข้อมูลงานวิจัย
ให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น ความดีอันเกิดจากผลงานการวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบให้ผู้ที่มีส่วนร่วม
ในงานวิจัยดังกล่าว ทุกท่านด้วยความเคารพ

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลในการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอาสา
พัฒนาและป้องกันตนเอง ประเทศไทย 4.0 จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจนำไปปรับใช้เพื่อ
เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองต่อไปในอนาคต